

Z A P I S N I K
sa XLIV sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 26. saziva, održane 11. februara 2019. godine

Sjednica je počela u 13:05 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, dr Predrag Sekulić, Ana Nikolić, Mirsad Murić, mr Sanja Pavićević.

Sjednici nije prisustvovala poslanica Marija Čatović.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore sjednici je prisustvovala poslanica Marta Šćepanović.

Pored članova Odbora, u svojstvu predstavnika predlagača sjednici je prisustvovao: mr Damir Davidović, državni sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Rad sjednice nijesu pratili mediji.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje Zapisnika sa 39. sjednice Odbora -

1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama;
2. Tekuća pitanja;

- Zapisnik sa 39. sjednice usvojen je jednoglasno -

1. Prva tačka dnevnog reda – **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TURISTIČKIM ORGANIZACIJAMA;**

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović kazao je da Vlada Crne Gore na sjednici od 13. decembra 2018. godine, utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama. Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela

prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su Pavle Radulović, ministar održivog razvoja i turizma i Damir Davidović, državni sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Damir Davidović, državni sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma dao je uvodne napomene o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama. Naveo je da se predloženim izmjenama i dopunama Zakona unaprjeđuje koordinacija rada i saradnja između Nacionalne turističke organizacije i lokalnih turističkih organizacija. Namjera je da se primjenom Zakona obezbijedi efikasniji i kvalitetniji odnos lokalnih turističkih organizacija koje su zadužene za poboljšanje kvaliteta turističke ponude na teritoriji opštine u kojoj su osnovane. Ukazao je da se ključne novine koje su predviđene predloženim izmjenama i dopunama odnose na preciziranje početka obavljanja djelatnosti turističke organizacije, dostavljanje programa rada i finansijskog plana skupštini lokalne turističke organizacije i Nacionalnoj turističkoj organizaciji, novi izvor prihoda koji ostvaruje turistička organizacija kroz strateška partnerstva i participacije uz preciziranje korišćenja prihoda turističke organizacije, novi model za prikupljanje i ažuriranje podataka o turističkoj ponudi opštine i njihovo objedinjavanje na internet stranici, kao i učešće lokalne turističke organizacije u realizaciji projekata za razvoj i diversifikaciju turističke ponude. Pored toga precizirane su obaveze lokalne i Nacionalne turističke organizacije u odnosu na osnivanje stručne službe, prava i obaveze direktora lokalne i Nacionalne turističke organizacije, učešće predstavnika Nacionalne turističke organizacije u radu skupštine lokalne turističke organizacije, usaglašene visine novčanih kazni sa odredbama Zakona o prekršaju, umanjena visina godišnjeg članskog doprinosa i precizirana definicija stalnog boravka u cilju prevazilaženja nejasnoća kada je riječ o utvrđivanju korišćenja sekundarne stambene jedinice i plaćanje turističke takse po tom osnovu.

Poslanica **Sanja Pavićević** zatražila je pojašnjenje oko pitanja finansiranja lokalnih turističkih organizacija. Ukazala je na problem sa kojim se susreću neke lokalne turističke organizacije kada je riječ o ostvarenim prihodima koje ne mogu da naplate od zaduženih opština. S tim u vezi, postavila je pitanje da li Predlog zakona nudi rješenje za pomenuti problem.

Poslanica **Ana Nikolić**, polazeći od toga da je Zakon o turističkim organizacijama donesen 2004. godine i da se do sada se mijenjao šest puta, postavila je pitanja da li Ministarstvo namjerava da donese novi Zakon.

Poslanik **Predrag Sekulić** postavio je pitanje kako i na koji način naplatiti više turističke takse, uzimajući u obzir velike razlike između broja noćenja i naplaćene boravišne takse.

Poslanica **Sanja Pavićević** ukazala je da neke turističke destinacije imaju uvezan sistem kontrole putem kojeg gost prilikom ulaska u zemlju ispunjava obrazac gdje je obavezno da navede mjesto boravka, a čija se ispravnost utvrđuje prilikom izlaska iz zemlje, pa je interesuje da li je u Crnoj Gori rađeno istraživanje koje pokazuje koliko je vremena potrebno za uspostavljanje jednog takvog sistema.

Poslanik **Mirsad Murić** zatražio je pojašnjenje koje inspekcije su nadležne za kontrolu naplate boravišne takse i ko je nadležan za nadzor nad radom lokalne turističke organizacije.

Predsjednik Odbora prof. dr Petar Ivanović postavio je pitanje da li je za usvajanje programa rada lokalnih turističkih organizacija obavezujuće mišljenje Nacionalne turističke organizacije.

Damir Davidović, državni sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma na pitanje financiranja lokalnih turističkih organizacija kazao je da financiranje dolazi po tri osnova i to: boravišne takse, turističke takse i članskog doprinosa. Kada je riječ o boravišnoj taksi, ona se dijeli u odnosu 80% prema 20%, što znači od svakog naplaćenog eura boravišne takse 0,80 centi ide lokalnoj turističkoj organizaciji a 0,20 centi Nacionalnoj turističkoj organizaciji. Razlog za ovakvu raspodjelu jeste što Ministarstvo finansira Nacionalnu turističku organizaciju tretira kao budžetsku jedinicu, a sredstva koja se uplaćuju ostaju u budžetu. Ukazao je na podatak da ukupan budžet koji Nacionalna turistička agencija može da koristi u ovoj godini iznosi oko 2,3 mil. € dok je prošle godine namjenskih sredstava prema budžetu otišlo u iznosu oko 2,8 mil. €. Smatra da ovo sistemski nije dobro rješenje jer se radi o instituciji koja treba da bude proaktivna. Kad je riječ o članskom doprinosu i turističkoj taksi kaže da se njihov odnos dijeli 40% prema 60%, to znači da 40% ide Nacionalnoj turističkoj organizaciji a 60 % lokalnoj turističkoj organizaciji. Ističe da u narednom periodu Nacionalna turistička organizacija izdaje saglasnost na način što napravi smjernice kako vidi plan aktivnosti za narednu godinu i lokalna turistička organizacija koja se bude pridržavala standarda dobiće saglasnost. Što se tiče pitanja oko donošenja novog Zakona kazao je da je Ministarstvo prepoznalo tu potrebu i da je predviđeno donošenje novog zakona do kraja godine. Pojasnio je pitanje rada inspekcija, da u zavisnosti od oblasti postoji više inspekcija i da su u toku razgovori sa Državnom revizorskom institucijom na koji način bi se u narednom periodu mnogo ozbiljnije pozabavili načinom naplate sredstva. Ukazao je na problem da pojedine opštine imaju izuzetno lošu naplatu prihoda. Utisak je da lokalne zajednice ne koriste potencijal lokalne turističke organizacije. Pored toga prisutan je nizak nivo preduzimljivosti turističkih organizacija, neiskorišćenost stvarnog potencijala i prebacivanje odgovornosti na druge državne organe. Ističe da očekivani prihod po osnovu članskog doprinosa treba da bude oko 2 mil. €. I tu se, kako kaže, pojavljuje problem korišćenja sredstva gdje će Ministarstvo putem smjernica pokušati da utiče kako bi se sredstva namjenski trošila. Što se tiče pitanja oko uspostavljanja jedinstvenog sistema za praćenje boravka gostiju ukazao je da mali broj posjetilaca u Crnu Goru dolazi preko aerodroma i da je najveći procenat ulaska preko graničnih prelaza. S tim u vezi, istakao je da strateško opredjeljenje za ovu godinu jeste uspostavljanje uslova za povezivanje boravišnih i graničnih prelaza. Dok se to ne riješi, dogovorena je neka vrsta medijske kampanje i informatori koji će biti uručeni svakom gostu prilikom ulaska u Crnu Goru.

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović, mišljenja je da bi, zbog velikog interesovanja poslanika za ovu oblast, trebalo, prije nego se krene u proceduru izrade tog zakona, obaviti određene konsultacije na kojima se eventualno mogu ponuditi rješenja o kojima se danas govorilo. Kada su u pitanju nadležnosti inspekcija, rekao je da uloga Odbora nije implementacija zakonskih propisa, već da je ovo pitanje u nadležnosti izvršne vlasti, ali da ukoliko postoje nejasnoće u primjeni zakona ili ograničenja koja sprječavaju inspektore da rade posao, Odbor je uvijek spreman da pristupi izmjenama koje će ići u pravcu poboljšanja zakonskih rješenja i otvaranju prostora za utvrđivanje tačne nadležnosti inspektora.

Poslanik Genci Nimanbegu je podsjetio prisutne da je 2010-2011. godine uputio pitanje Ministarstvu održivog razvoja i turizma na koji način se utvrđuje turistički promet. Mišljenja je da je preklapanje nadležnosti veliki problem u ovoj oblasti. Mišljenja je da treba razmotriti pitanje da li privatni smještaj treba da bude 15 kreveta, kako je propisano zakonom ili da se broj poveća na 30, kao što je realno stanje. Drugi problem se odnosi na smjernice za izradu Plana rada lokalnih turističkih organizacija koje izdaje Nacionalna turistička organizacija. S obzirom da osnivač lokalnih turističkih organizacija jeste opština, ukazao je na problem kolizije prilikom izdavanja saglasnosti, kada opština ima jedan pristup a Nacionalna turistička organizacija nešto drugačiji pristup. Postavio je pitanje zašto se brišu kondo hoteli iz člana 13 Predloga zakona.

U nastavku rasprave članove Odbora je interesovalo da li Ministarstvo ima bilo kakve mehanizme da nešto preduzme ukoliko lokalna turistička organizacija ne radi posao kako treba. Podsjećaju da lokalnu turističku organizaciju osniva opština. Ako opština ima jedan plan i taj plan nije usaglašen sa smjericama Nacionalne turističke organizacije, šta se dešava sa lokalnom turističkom organizacijom.

Damir Davidović, državni sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma istakao je aktivnosti koje Ministarstvo preduzima u borbi protiv sive ekonomije, o obavljenoj analizi poslovanja hotelskog smještaja i svih privrednih subjekata u Crnoj Gori kao i ostalih učesnika koji pružaju turističke usluge, a na osnovu čega se formiraju podaci o turističkom prometu. Istakao je da lokalne turističke organizacije nemaju nikakvu odgovornost u odnosu na sredstva koja koriste. S tim u vezi, pristupilo se izdavanju saglasnosti, ali ne sa namjerom da se ulazi u nadležnost lokalnih turističkih organizacija, u njihova budžetska sredstva, već da učine da lokalne turističke organizacije prate najširi okvir politike turizma u Crnoj Gori. Istakao je da lokalna turistička organizacija, u slučaju da usvoji finansijski plan ili plan rada dvije godine zaredom, bez saglasnosti Nacionalne turističke organizacije, prestaje sa radom.

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović predložio je da, u želji da se omogući bolja primjena zakona obave konsultacije sa predstavnicima Ministarstva održivog razvoja i turizma oko rješenja za koje postoji opasnost da se neće primjeniti do kraja, i nakon toga ako bude bilo potrebe pristupi amandmanskom djelovanju. Iskazao je otvorenost Odbora za sve što ocijene da će pomoću u implementaciji zakona.

Damir Davidović, državni sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma istakao je da lokalne uprave ne preduzimaju aktivnosti za poboljšanje rada lokalnih turističkih organizacija. Ukazuje da način upravljanja turističkom destinacijom na lokalnom nivou nije praktičan i podsjetio da, novi Zakon koji je u pripremi, propisuje čitav set mjera koje se odnose na vršenje nadzora o poslovanju i vođenju određene politike u namjeri da se stvori mehanizam kako bi lokalne turističke organizacije preuzimale više odgovornosti za turističku destinaciju. Podsjetio je da se po novom Zakonu o turizmu i ugostiteljstvu umjesto kondo hotela propisuje mješoviti model poslovanja. Što se tiče turističkog prometa najviše se koriste podaci Centralne banke, dok se kalkulacije o ukupnim prihodima rade na osnovu zvaničnih podataka o broju noćenja. Ističe da je prisutna loša naplata po osnovu članskog doprinosa, da opštine ne pokazuju preduzimljivost po tom pitanju i dodaje da je zadržan način obračuna članskog doprinosa, sa izmjenama da se predlažu kategorije preduzeća koje plaćaju doprinos u zavisnosti od mjesta obavljanja djelatnosti.

Odbor je sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini Crne Gore da usvoji Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik dr Predrag Sekulić.

2. Treća tačka dnevnog reda – Tekuća pitanja

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović konstatovao je da po ovoj tački dnevnog reda nije bilo drugih predloga ni pitanja.

Sjednica je zaključena u 14:05 časova.

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

Prof. dr Petar Ivanović